

Zeister Historisch Genootschap

Nieuwsbrief

Voorjaar 2015

In deze Nieuwsbrief:

- Van de Poll-lezing 2015 door Pauline Broekema
- Documentaire in de maak: 'Bestemming: haven van Zeist'
- Voorjaars-excursie op woensdag 6 mei 2015: Nationaal Kamp Amersfoort te Leusden

Agenda:

Maandag 20 april 2015: Historisch Café

Dinsdag 6 mei 2015: Excursie Kamp Amersfoort

Maandag 7 september 2015: Van de Poll-lezing

11 september 2015: Start 4 weken tentoonstelling over de dorpsstraten en Het Rond

Van de voorzitter

Bent u al eens bij ons op bezoek geweest?

Het gaat zeer goed met ons in onze nieuwe behuizing. Onze collecties zijn veilig opgeborgen in het gemeentearchief, maar ze zijn via het gemeentearchief (GAZ) altijd - op afspraak - te raadplegen. In de studiezaal zijn boeken over Zeist van zowel het GAZ als van het ZHG vrij in te zien. U kunt daar ook rustig lezen.

Op dinsdag van 10:00 tot 12:00 uur zijn wij lijfelijk aanwezig in het Historisch Informatie Punt in het Gemeentehuis aan het Rond. Dan kunt u bij ons terecht met uw vragen, opmerkingen en verhalen. Ook zijn we, een aantal maanden uitgezonderd, geopend op de eerste zaterdag van de maand van 12:00 tot 14:00 uur. Dankzij de

gezamenlijke behuizing kunt u gelijktijdig de kennis en collecties van ZHG en GAZ raadplegen. Probeer het eens!!

Activiteiten

Tal van activiteiten staan weer op stapel, u leest er in detail over verderop in deze Nieuwsbrief. Dit jaar vieren we zeventig jaar bevrijding, waaraan we op verschillende momenten aandacht zullen besteden:

- Op 5 mei 2015 kunt u ons en andere Erfgoedpartners vinden in het Gemeentehuis, er is een bevrijdingsfilm in Figi enz..
- Een excursie naar Kamp Amersfoort op 6 mei 2015;

**Zeister
Historisch
Genootschap**

Het Rond 2
3701 HS Zeist
Historisch
Informatiepunt

Postadres:
Postbus 342
3700 AH Zeist

Telefoon:
(030) 6916388

E-mail:
info@zhg.nl

Website:
www.zhg.nl

*ANBI-beschikking
Nummer 55 537*

**ZHG te
bezoeken in het
Historisch
Informatie Punt
op:**

**Dinsdagmorgen
10:00 - 12:00 uur**

**Elke eerste
zaterdag van de
maand
12:00 - 14:00 uur**

- In Seijst 2015-II komen enkele verhalen over de 7e mei 1945, de Bevrijdingsdag van Zeist.

Maar ook andere activiteiten zijn meer dan de moeite waard:

- Het Historisch Café op 20 april 2015 (i.v.m. Koningsdag op 27 april is het Historisch Café een week vervroegd);
- De van de Poll lezing op 7 september 2015;
- Vanaf 11 september 2015 vier weken lang de tentoonstelling in de Culturele Vleugel van het Slot, over de Dorpsstraten en Het Rond van Zeist, waaraan het ZHG een grote bijdrage levert;
- Première van een nieuwe film: 'Bestemming: haven van Zeist', op 5 oktober 2015;
- Wisselende exposities in de vitrines in het Historisch Informatie Punt, zoals in de zomer het ADO-speelgoed uit onze collectie.

Vragen of Opmerkingen?

Zo ja dan nodigen u van harte uit contact met ons op te nemen, het kan via de e-mail: info@zhg.nl of telefonisch 030 - 69 56 311.

Flora de Vrijer

Varia

→ Onze website krijgt eindelijk de meest geëigende naam: www.zhg.nl terwijl wij per e-mail voortaan zijn te bereiken op info@zhg.nl.

→ Donateurs die de Nieuwsbrief per post ontvangen en die hun donateursbijdrage nog niet betaald hebben, ontvangen met de Nieuwsbrief een acceptgirokaart.

→ Het ZHG participeert ook in de commissie Open Monumentendag, deze dag is op 12 september 2015, het programma kunt u t.z.t. lezen in Seijst 2015-III dat eind augustus verschijnt.

Van de Poll-lezing 2015

Wij vragen nu reeds uw aandacht voor de jaarlijkse 'Van de Poll-lezing' die gehouden wordt op maandag 7 september 2015, in de kantine van het Openbaar Zeister Lyceum op het landgoed Schoonoord om 20:00 uur. Toegang is gratis.

**Donateursbijdrage
2012:
minimumbijdrage
is € 18,00 per
jaar, maar meer
mag natuurlijk
ook.
U krijgt er veel
voor terug.**

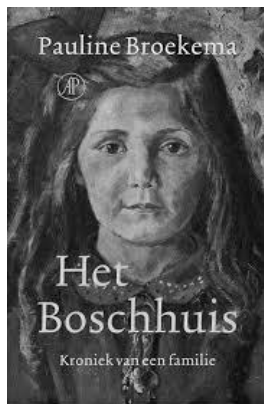
**Rekening: IBAN
NL95 INGB 0003
8403 83**

**DONATEURS
WERVEN
DONATEURS**

Donateurs zijn erg belangrijk voor ons. Samen werken we hard aan het bewaren en in stand houden van het historisch cultureel erfgoed van Zeist. Financiële bijdragen van de donateurs zijn de grootste bron van inkomsten; daarna een subsidie van de Gemeente Zeist. We hebben veel plannen, die we alleen kunnen uitvoeren met voldoende inkomsten.

Help ons en werf een donateur. Elke nieuwe donateur kan in 'Het Geschiedenishuis' een historische verrassing uitzoeken.

Met veel genoegen kunnen wij u medelen dat Pauline Broekema (o.a. verslaggeefster voor het NOS-journaal) positief heeft gereageerd op onze uitnodiging. Zij zal een inleiding houden over haar boek 'Het Boschhuis', dat het verhaal weergeeft van de zoektocht naar een familiedrama. Daarin komt niet alleen een familie, maar een heel tijdperk tot leven. Verrassend is dat er nogal wat banden bestaan tussen Zeist, mevrouw Broekema's familie en daardoor ook met het Boschhuis.

Citaat uit haar brief aan het ZHG:

'Ik had een overgrootmoeder die wij 'oma Zeist' noemden. U komt haar (Jannetje ter Beek-Post) tegen in mijn boek. Mijn moeder, haar broers en zuster werden geboren in het prachtige Huis ter Heide. Zeist had in de familie een gelukkige klank, maar was ook de plek van droefheid. Op weg naar zijn werk, naar de Gero-fabriek, overkwam mijn grootvader Jules ter Beek een zwaar ongeval dat hem bijna het leven kostte. In Zeist was het dat mijn moeder haar grootmoeder het bericht bracht van de dood van haar broer, Pieter. Er is meer over die banden tussen Zeist en mijn familie te vertellen dan in mijn boek staat. Het zou anders te dik zijn geworden. Bijvoorbeeld de vriendschap tussen mijn overgroot--moeder en de in Zeist woonachtig, mevrouw Breitner, weduwe van de kunstschilder. Mijn grootvader was er bij toen zij stierf.'

Ook de viering van zeventig jaar bevrijding komt nadrukkelijk aan de orde.

Nieuwe ZHG-uitgaven:

- Advertenties uit de Weekbode voor Zeist, Driebergen en Omstreken uit 1909, door *JanHein Heimel* (samensteller).
 - De '3' Zeister gravures van Casper Specht Uit de Collectie van het Zeister Historisch Genootschap door *JanHein Heimel*.
-

Heeft u vragen,
opmerkingen
en/of suggesties?

Aarzel niet om ze
te melden, per
E-mail:

info@zhg.nl

of telefonisch op
nummer:

030 - 69 56 311

Documentaire over de Biltse en Zeister Grift 'Bestemming: haven van Zeist'

In voorbereiding is een documentaire over de geschiedenis van de Biltse Zeister Grift, de oude vaarweg tussen Utrecht, de Bilt en Zeist. De documentaire wordt gemaakt door de Zeisternaren Pieter Veraart en Kees Kort van Rozenhuis Producties (www.hetRozenhuis.com). De première van de documentaire zal plaatsvinden op onze filmavond in Figi, op 5 oktober 2015. Het ZHG zal ook de DVD van de documentaire uitbrengen. U kunt de realisering van de documentaire steunen!

Waarom een documentaire over de Biltse en Zeister Grift?

De Grift werd in het midden van de zeventiende eeuw aangelegd op initiatief van De Staten van Utrecht. Zo'n drie eeuwen lang reisde een groot deel van de goederen tussen Utrecht en Zeist over De Grift. Het ging om zand, mest en landbouwproducten. Maar ook huisraad

voor de buitenplaatsen en de materialen voor de bouw van Slot Zeist werden via deze waterweg aangevoerd. Aan- en afvoer van goederen vond grotendeels plaats via de loswallen bij de Waterige weg. In de jaren dertig van de

vorige eeuw beschikte Zeist zelfs over een heuse haven. Daarnaast was de Koppelsluis (nog altijd te bewonderen in Zeist-West) belangrijk voor het waterbeheer van De Grift.

In 1924 werden hier nog jaarlijks 3.200 schepen geschut. De Grift was hiermee eeuwenlang van vitaal belang voor de economische ontwikkeling van Zeist. In de documentaire wordt deze boeiende geschiedenis opnieuw tot leven gebracht.

Opzet van de documentaire

In de documentaire maken we opnieuw de reis over water van Utrecht via De Bilt naar Zeist. Het is een ontdekkingsstocht, want is de vergeten Biltse en Zeister Grift nog bevaarbaar en is de oude haven van Zeist ook nu bereikbaar?

Onderweg belichten deskundigen de verschillende aspecten van de geschiedenis van de Grift. Hoe kwam de aanleg van De Grift tot stand en hoe vond het onderhoud en beheer van de Grift plaats?

Wat voor soort boten voeren er en welke goederen transporteerden zij? Ook komen enkele Zeisternaren aan het woord, die nog op de Grift gevaren hebben of die met eigen ogen gezien hebben hoe het vervoer over de Grift plaatsvond.

De documentaire wordt gemaakt op vrijwillige basis. Op dit moment is er nog geen volledige dekking van de productiekosten, zoals huur van camera's en geluidsapparatuur, montagekosten, aanschaf van foto's uit archieven e.d..

Daarom vragen wij u de realisering van deze documentaire te steunen. Hiermee draagt u bij aan het tot leven brengen van een boeiend deel van de Zeister geschiedenis.

Wij vragen uw steun in de vorm van voorintekening op de filmvertoning en de Dvd die wij uitbrengen. Voor € 20,- ontvangt u:

- Een toegangskaart voor de première op 5 oktober (aanvang 20.00 uur) in bioscoop Figi. Aankoop van meer toegangskaarten is uiteraard mogelijk. Voorafgaand aan de filmvertoning zal een inleiding worden gegeven over het tijdsbeeld waartegen de aanleg en ontwikkeling van de Grift plaatsvond;
- Kop koffie of thee bij aanvang van de première;
- De DVD van de documentaire over de geschiedenis van de Biltse en Zeister Grift.

Maakt u de € 20,- a.u.b. over op rekening nummer IBAN: NL95 INGB 0003 8403 83 van het Zeister Historisch Genootschap, Zeist onder vermelding van 'Steun dvd'. Vul daarnaast het formulier in op de website van het ZHG www.zhg.nl of stuur het ingevulde antwoordformulier op naar postbus 342, 3700 AH Zeist.

Wij zullen u komend halfjaar op de hoogte houden van de vorderingen van dit project.

Historisch Café

Het Historisch Café wordt gehouden op maandag 20 april 2015.

Inleider: de heer Christoph en Houte de Lange

Onderwerp: de familiewapens van Zeister families

Tijd: 17:00 tot circa 18:30 uur

Plaats: Hotel Figi, het Rond, Zeist

Nieuw verschenen boeken waarin Zeist een 'rol' speelt

Het Boschhuis – kroniek van een familie

Auteur: Paulien Broekema
Uitgeverij: de Arbeiderspers, 2014
ISBN 978 90 295 88973/nur 320

Krasse dames – levensverhalen van sterke vrouwen

Auteur: Addy Munneke
Uitgeverij: Free Musketeers, 2012
ISBN 978 90 484 2565 5
Eén verhaal uit Zeist: de dames Mik en Miek de Koning, 1930

Omnia Tempus Habent – 67 jaar Hartjes

Auteur: W.G. Hartjes
Uitgever: Wim Hartjes, Zeist, 2014
ISBN 978 74 90 341 01 5 /nur 811

De Beaufort

Auteur: Rob Melchers
Uitgevers: Rob Melchers & Uitgeverij Verloren, Hilversum, 2014
ISBN 978 90 8704 430 5
Handelseditie van Proefschrift

De laatste 10 jaar van de SWZ 1999 tot 2009

Auteurs, tevens de uitgevers: Herman Uit de Bosch/ Jeroen Verheijen
Zeist, 2014
ISBN 978 946 228 508 8
Ook op Cd-rom verkrijgbaar

Het grote spoorboek

Auteurs: Guus Veenendaal, Jos Zijlstra, Johan de Bruin
Uitgever: Wbook Zwolle, 2014
ISBN 978 94 625 8033 6

Tastbare Tijd 2.0 - Cultuurhistorische Atlas v.d. Provincie Utrecht

Auteur: Roland Blijdestijn
Uitgever: Amsterdam Stokerkade cultuurhistorische uitgeverij, 2015
ISBN 978 907 915 626 9

Hersenspingsels, Impressies en belevenissen

Auteur: Kees Geijtenbeek (oud directeur fa Geijtenbeek, Zeist)
Uitgeverij Aspekt, Soesterberg, 2014
ISBN 978 946 15 35 672

Voorjaarsexcursie op woensdag 6 mei 2015: Nationaal Kamp Amersfoort te Leusden

Wij nodigen u van harte uit voor deelname aan deze bijzondere activiteit: Herdenking '40 – '45 en zeventig jaar bevrijd!
Kamp Amersfoort: Loes van Overeemlaan 19, 3832 RZ Leusden
zie www.kampamersfoort.nl voor meer informatie.

13:45 – 14:00 uur	Ontvangst en welkom met koffie/thee
14:00 uur	Indeling in drie groepen van elk ± 15 personen en start wandeling o.l.v. gidsen (± 90 minuten)
15:45 – 16:00 uur	einde excursie

Kamp Amersfoort was in de 2e W.O. een gewelddadig doorgangs- en strafkamp van de Duitse bezetter (SS). Van 18 augustus 1941 tot 19 april 1945 hebben hier ongeveer 37000 mensen voor korte of langere tijd gevangen gezeten. Kamp Amersfoort is een Nationaal Monument geworden met een bezoekerscentrum, waar we herinneren, bezinnen en kunnen leren. De Stichting herdenkt alle gevangenen die in en om het voormalig Kamp Amersfoort zijn omgekomen. Daarnaast wordt ieder jaar op 19 april de overdracht van Kamp Amersfoort aan het Nederlandse Rode Kruis herdacht. 4 en 5 mei zijn dagen waarop wij in Nederland gezamenlijk stilstaan bij oorlog en vrede, vrijheid en onderdrukking, verantwoordelijkheid en democratie, menswaardigheid en respect. In 1947 werd het voormalig Kamp Amersfoort door de Nationale Monumenten Commissie aangewezen als locatie voor een Nationaal Monument.

Van Zeist naar Kamp Amersfoort:

Route A - Vanuit Zeist de A28 richting A'foort. Neem afslag Maarn (afrit 5) richting Soest. Einde afrit bij verkeerslichten linksaf richting A'foort.

→ Voor viaduct bij verkeerslichten linksaf (laan 1914).

Na 350 m. links (Loes van Overeemlaan). Volg dan de bordjes naar Kamp Amersfoort.

Route B - Vanuit Zeist via de N224 richting Woudenberg. Bij kruispunt 'Quatre Bras' linksaf richting Amersfoort (N227) via Doornseweg. Doorrijden tot verkeerslichten.

* zie verder bij route A vanaf →

Het parkeerterrein is voorbij de wachttoren aan de linkerzijde.

Aanmeldingsformulier

voor de excursie naar Nationaal Monument KAMP AMERSFOORT
in Leusden op *woensdag 6 mei 2015, van 13.45 – 16.00 uur*

Dhr./Mevr.

Adres

.....

Postcode Woonplaats

Telefoon

E-mail

neemt graag alleen / met ____ introducés deel aan de
excursie en maakt een bedrag over
van _____ X € 5,00 = € _____

op rek. nr. **NL96INGB0002967656**
t.n.v. **ZHG Stichting Excursie.**

Bij overtekening van deze excursie wordt het inmiddels
betaalde inschrijfgeld z.s.m. teruggestort aan de niet-
ingedeelden.

Dit formulier graag vóór 21 april 2015 (laten) bezorgen bij:

Mw. M. van Delft
Pr. Beatrixlaan 19
3708 CA Zeist

of mailen naar: delfver@planet.nl